

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
 Проректор з освітньої діяльності

 Оксана КОЛЯДА
 «28» серпня 2025 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Повна назва дисципліни (державною мовою)	РОЗУМНА СИЛА (SMART POWER) У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
Рівень освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс і семестр вивчення	2 курс 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год
	Практичні / семінарські / лабораторні заняття – 14 год
	Самостійна робота – 60 год
Вид індивідуального завдання	реферат або мультимедійна презентація
Форма підсумкового контролю	залік
Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу	https://vo.uu.edu.ua/user/index.php?id=28908
Кафедра/циклова комісія	міжнародних відносин та політичного консалтингу
Викладач	Новаченко Тетяна Василівна
Контактна інформація викладача для консультацій	Електронна пошта: tatnov9@yahoo.com
Анотація навчальної дисципліни:	
Мета навчальної дисципліни:	здобуття аспірантами ґрунтовних теоретичних знань, їх осмислення й усвідомлення сутності, змісту та особливостей реалізації розумної сили в сучасній системі публічного управління, а також набуття практичних умінь та навичок щодо їх реалізації.
Мета орієнтована на формування компетентностей	ІК. Здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційній діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування. ЗК 1. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК 2. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми. СК 4. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях та на

	<p>рівні організації.</p> <p>СК 9. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.</p> <p>СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їхнього запобігання.</p> <p>СК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні та практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН 4. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.</p> <p>ПРН 6. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p>
<p style="text-align: center;">Перелік тем</p> <p>Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та практичні засади реалізації розумної сили (smart power) у сучасній системі публічного управління</p> <p>Тема 1. Понятійний апарат та принципи реалізації smart power у сучасній системі публічного управління. Студіювання понятійного апарату теми – розумна сила; м’яка сила; тверда сила, сучасна система публічного управління; органи державної влади, органи місцевого самоврядування. Загальне й відмінне в поняттях «управління», «державне управління», «публічне управління», «менеджмент». Теорія м’якої сили Дж. Най. Трансформація сучасного українського суспільства: смислова, структурна, культурна і соціальна множинності. Цінності як духовні утворення. Принципи реалізації розумної сили в умовах сучасної системи публічного управління.</p> <p>Тема 2. Особливості становлення та розвитку сучасного публічного управління: психосоціальний підхід. Державний, комерційний та некомерційний сектори публічного управління. Міжсекторальна взаємодія влади, бізнесу та громадськості. Визначення понять, місія, мета, нормативна база, технології функціонування. Принципи та механізми міжсекторальної взаємодії. Партнерство та пошуки узгодженості в процесі реалізації публічного управління. Свідомість, самосвідомість як вищі, інтегровані форми психіки. Наукові уявлення про несвідоме та колективне несвідоме. Концепція З. Фрейда. Концепція К.Г. Юнга. Відкриття архетипів. Архетип «Самість» як психологічна цілісність особистості керівника в публічному управлінні. Роль архетипу «Самість» у процесі реалізації сучасного публічного управління.</p> <p>Тема 3. Дуалізм легітимності влади як інтеграційна основа досягнення сталого розвитку та реалізації розумної сили. Смисли категорії «легітимність». Феномен влади. Типи влади (М. Вебер). Різновиди легітимності (Д. Істон., Л. Саністебан, Ю. Габермас, І. Музика). Слово про Закон і Благодать митрополіта Іларіона Київського. Дуалістична природа легітимності (тверда і м’яка сили). Легальність. Закон як нормативно-правовий акт вищої юридичної сили. Довіра як упевненість у надійності органів публічної влади. Аналіз соціологічних досліджень щодо довіри громадян до влади. Перспективи довіри в контексті системних та ціннісних змін сучасності доби.</p>	

Поняття «сталий розвиток» Складові сталого розвитку – екологія, суспільство, економіка. Роль влади в реалізації моделі сталого розвитку. Комунікативні джерела суспільної довіри до влади. Комунікативні умови, що сприяють вибудові відносин продуктивної суспільної довіри. Роль ділового етикету в забезпеченні соціальної довіри.

Тема 4. Військові адміністрації та військово-цивільні адміністрації як тверда сила в умовах воєнного стану.

Закон України про правовий режим воєнного стану (2015 р.). Закон України «Про військово-цивільні адміністрації» (2015 р.). Закон України про «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» (2022 р.). Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування повноважень між центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері цивільного захисту, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту» (2022 р.). Завдання військово-цивільних адміністрацій – виконання повноважень місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування в районі проведення антитерористичної операції. Військові адміністрації – тимчасові державні органи, які створені на період воєнного стану. Види військових адміністрацій.

Тема 5. Особливості теперішнього функціонування системи органів державного апарату України.

Закон України «Про засади державної регіональної політики»; Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій». Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2023 року № 731 «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад». Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2023 року № 731 «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад». План відновлення та розвитку регіонів та план відновлення та розвитку територіальної громади на період до 31 грудня 2027 року з урахуванням пріоритетів, які визначені документами стратегічного планування. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 жовтня 2022 року № 1159 «Про затвердження Порядку розроблення, проведення громадського обговорення, погодження програм комплексного відновлення області, території територіальної громади (її частини) та внесення змін до них». Складові плану відновлення області, регіону, територіальної громади (її частини) та їхні характеристики.

Тема 6. Авторитет керівництва як м'яка сила в сучасній системі публічного управління.

Науково-теоретичні засади дефініції «авторитет». Грані поняття «авторитет» у міждисциплінарному дискурсі. Легітимна влада як основний засіб публічного управління (концепція М. Вебера). Авторитет як абсолютний ціннісний вимір. Авторитет як «м'яка сила» (soft power) особистості керівника в публічному управлінні.

Тема 7. Конструювання авторитету керівництва в сучасній системі публічного управління.

Характеристика особистості сучасного керівника. Керівник – це той, хто творить основу майбутнього. Значущість прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Етос як стиль життя сучасного керівництва. Морально-ціннісний потенціал керівництва. Наставництво – чинник розвитку авторитету керівника-початківця. Віртуальний авторитет та його вплив на творення авторитету керівника в сучасній системі публічного управління.

Тема 8. Синергізм інструментів реалізації розумної сили в сучасному публічному управлінні.

Поняття синергії, синергізму та синергетичного підходу в публічному управлінні. Обґрунтування значущості та синергізму визначених інструментів реалізації розумної сили в сучасному публічному управлінні. Публічність як потужний інструмент для реалізації розумної сили, що робить дії влади відкритими на основі законності, демократизму, ефективності та належного врядування. Інтелектуальний потенціал – сукупність усіх інтелектуальних ресурсів особистості.

Здатність до навчання, критичного мислення, творчості, інновацій тощо. Комунікаційний діалог та його функції. Досягнення взаєморозуміння, співпраці, впливу, партнерства тощо. Стресостійкість особистості керівника. Соціально-психологічні чинники успішності керівництва в системі публічного управління.

Рекомендовані джерела:

Основні

1. «М'яка сила» в сучасній політиці : метод. рекомендації для підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти / уклад.: Т. М. Краснопольська ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса, 2024. 46 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/28402>.

2. Гобела В.В., Живко З.Б., Леськів Г.З., Мельник С.І. Управління кризовими ситуаціями : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 228 с.

3. Публічне управління : навч. посіб. / Т. І. Грінка, Т. Ф. Рябоволик, В. Г. Тимофієв та ін. ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : Ексклюзив-Систем, 2025. 440 с.

4. Суспільна довіра як чинник ефективного публічного управління : монографія / за заг. ред. Т. В. Новаченко. Київ : НАДУ, 2021. 160 с.

5. Nye Joseph Soft Power: the Means to Success in World Politics. URL: <https://www.almendron.com/tribuna/wp-content/uploads/2020/02/joseph-s-nye-jr-soft-power.pdf>.

Допоміжні

1. Авер'янова Н.М., Воропаєва Т.С. «Розумна сила» як стратегія декофліктизації та сталого розвитку української держави. «Young Scientist». № 4 (80). 2020. С. 509-513.

2. Мартинов А. «М'яка сила» як політичний інструмент Європейського Союзу (1990-ті — 20-ті рр. XXI ст.). Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. 2020. Вип. 29. С. 113-129.

3. Позігун С.А., Воропаєва Т.С., Авер'янова Н.М. Основні виміри стратегії «розумної сили» в умовах російсько-української неоімперської війни. March 29, 2024; Cambridge, United Kingdom. URL: <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/article/view/1788>.

4. Стратегія «розумної сили» як ключова передумова перемоги України в російсько-українській неоімперській війні. 2022. С. 43-53. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/453-711-1-SM%20\(6\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/453-711-1-SM%20(6).pdf).

5. Стратегія «розумної сили» як основа для припинення збройного конфлікту в Україні та реінтеграції окупованих територій. Гілея : науковий вісник. 2021. Вип. 147 (№8). Ч. 2. С. 7–13.

6. Як змінилося сприйняття України у світі після 24 лютого 2022 року. 23.02.2023. АрміяInform. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/02/23/yak-zminylosya-spryjnyattya-ukrayinyu-sviti-pislya-24-lyutogo-2022-roku/>.

Рекомендовані курси для поглибленого вивчення дисципліни (неформальна освіта):

Система оцінювання результатів навчання:

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо. За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру. Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів. Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач

освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Накопичування рейтингових балів із навчальної дисципліни:

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ НА ЗАЛІКУ

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	не більше 40	не більше 100
5	5	5	5	10	5	5		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання результатів навчання:

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		Екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	Зараховано	A	<i>Відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	не зараховано	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, відрахування.

Комунікаційна політика

Здобувачі освіти повинні мати активовану пошту. Обов'язком здобувача освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації у Viber-групі, у розділі сповіщень на платформі Moodle. Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача освіти є робота з дистанційним курсом «РОЗУМНА СИЛА (SMART POWER) У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ». Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту кафедри.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі освіти мають відвідувати лекційні та практичні (семінарські) заняття. Відсутність на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку здобувачів освіти і поліпшенню іміджу університету (інституту/коледжу).

При дистанційній чи змішаній формах організації освітнього процесу відвідуваність занять стає тотожною відвідуваності та активності здобувача освіти (виконанню завдань).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі освіти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач освіти, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач освіти не згоден із оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

Бонуси

Здобувачі освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання / до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту ОНП «Публічне управління та адміністрування», а саме: відповідність дисципліни, кількість кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання) спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування, яка пройшла процедуру рецензування стейкхолдерами.

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу, протокол від «26» серпня 2025 р. №1.

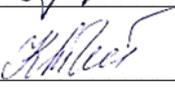
ПОГОДЖЕНО:

Директор ППСВ

Тетяна ФЕДОРЕНКО

Завідувач кафедри МВПК

Тетяна КАДЛУБОВИЧ